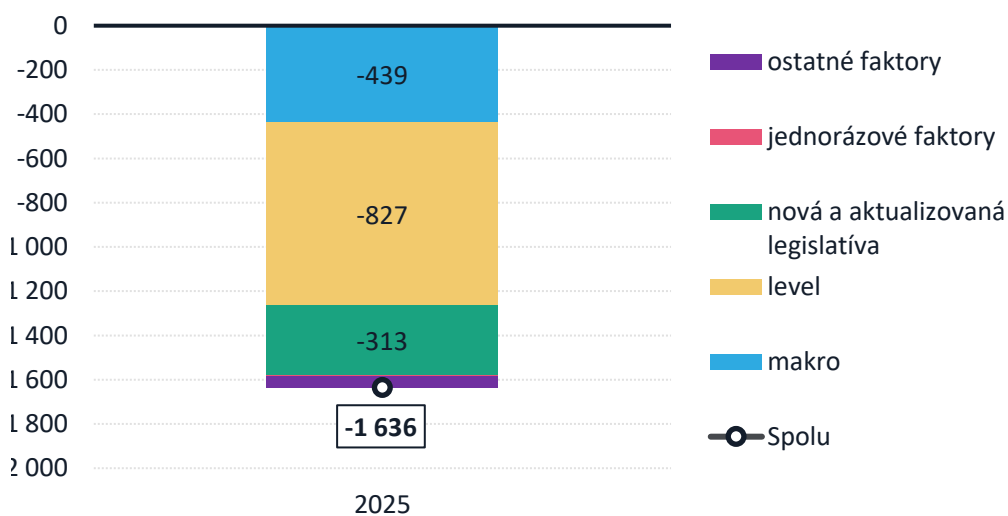

Aktuálny odhad daňových a odvodových príjmov verejnej správy za rok 2025 je porovnaní s prognózou Výboru nižší o 1,6 mld. eur, čo predstavuje 3,6 % odhadovaných daňových príjmov. Hlavnými príčinami nenaplnenia rozpočtu sú slabší makroekonomický vývoj a nepriaznivejšie skutočné plnenie daní, ktoré zaostalo za rastom ekonomiky. K slabšiemu makroekonomickému vývoju prispeli aj náročné podmienky v medzinárodnom obchode, ktoré negatívne zasiahli najmä exportne orientované odvetvia a hospodárske výsledky podnikov. V prípade DPH bola odchýlka oproti rozpočtu spôsobená predovšetkým výraznejším oslabením podielu dane na jej makroekonomickej základni. Tento výpadok čiastočne kompenzoval priaznivejší vývoj daní z práce, ktorých výnos presiahol úroveň naznačovanú makroekonomickými predpokladmi.

Vyhodnotenie rozpočtovej prognózy zatiaľ nie je konečné. Aktuálne údaje o dani z príjmov právnických osôb naznačujú priaznivejšie plnenie, ktoré môže výsledné hodnotenie zlepšiť.

Graf 1: Vyhodnotenie prognózy na rok 2025 oproti rozpočtu po faktoroch (mil. eur)

Zdroj: IFP

Daňové príjmy verejnej správy na rok 2025 boli prognózované v novembri 2024 v objeme 46,0 mld. eur. Skutočnosť bola nižšia o 1,6 mld. eur s finálnu hodnotou na úrovni 44,4 mld. eur. Za výpadkom je slabší makroekonomický vývoj pri všetkých sledovaných ukazovateľoch, ako aj plnenie, ktoré zaostalo za rastom ekonomiky. Takmer všetky daňové tituly zaznamenali spomalenie oproti rozpočtu. Výnimkou boli dane a odvody z trhu práce, ktoré prekonal rozpočtované odhady napriek slabšiemu vývoju zamestnanosti (Tabuľka 1).

Tabuľka 1: Odhad daňových príjmov a skutočnosť za rok 2025 (ESA2010, mil. eur)

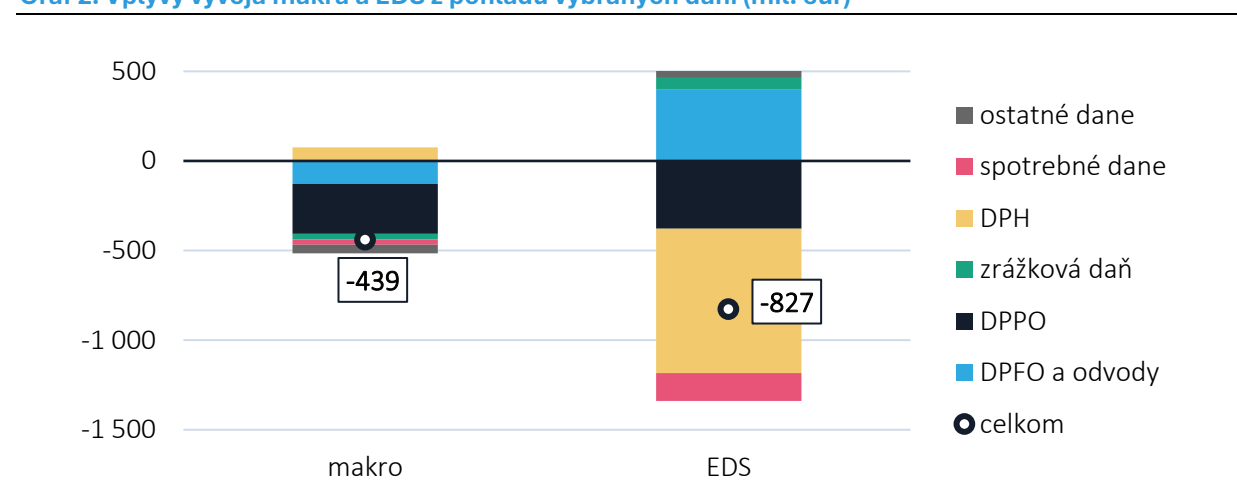
	Odhad Výboru	Skutočnosť	Rozdiel (mil. eur)	Rozdiel (v %)
DPFO zo závislej činnosti	4 996	4 982	-14	-0,3
DPFO z podnikania	161	186	25	15,4
DPPO	5 377	4 549	-828	-15,4
Zrážková daň	511	550	39	7,7
DPH	11 527	10 704	-823	-7,1
Spotrebné dane	2 903	2 759	-144	-5,0
Miestne dane	998	1 023	25	2,5
Ostatné dane*	1 464	1 278	-187	-12,8
Sociálna poisťovňa	11 817	12 020	203	1,7
Zdravotné poisťovne	6 293	6 361	68	1,1
Spolu	46 047	44 411	-1 636	-3,6
% HDP (skutočnosť 2025)	33,7%	32,5%	-1,2%	-

*osobitný odvod z podnikania v regulovaných odvetviach, daň z motorových vozidiel, dorovnávací daň, dane z medzinárodného obchodu a iné

Zdroj: IFP

Nižšie príjmy v dôsledku spomalenia ekonomiky sa prejavili pri väčšine daní. Pri niektorých z nich bol vývoj ovplyvnený aj nižšou efektívnou daňovou sadzbou (Graf 2). Slabší makroekonomický vývoj sa premietol takmer vo všetkých daniach. Výnimkou bola DPH, kde pozitívne pôsobili predovšetkým výrazne vyššie vládne investície, ale aj medzispotreba vlády v porovnaní s rozpočtom. Hoci celková EDS zaostala za rozpočtovanou úrovňou, pozitívny vývoj bol zaznamenaný pri daniach a odvodoch z trhu práce.

Graf 2: Vplyvy vývoja makra a EDS z pohľadu vybraných daní (mil. eur)

Zdroj: IFP

Aktualizácia vplyvu legislatívnych opatrení zahrnutých v prognóze znížila príjmy o 313 mil. eur (tabuľka 2). Najväčší výpadok bol pri odhade zavedenia dane z finančných transakcií a pri opatreniach týkajúcich sa korporátnej dane.

Výnos daní ovplyvnili aj legislatívne opatrenia, ktoré boli prijaté dodatočne po schválení rozpočtu. Nové opatrenia zvýšili príjmy o 24 mil. eur. Ide najmä o zvýšené sadzby daní z nehnuteľností a daní za špecifické služby (za komunálny odpad a za ubytovanie). Sadzby si obce schvaľovali až koncom roka 2024, a preto nebolo možné tento vplyv zahrnúť do rozpočtu. Okrem toho došlo aj k zníženiu sadzieb DPH pre viaceré produkty, čo malo malý negatívny vplyv na výnos dane (detailné informácie sú v Tabuľke 2).

Tabuľka 2: Vplyv legislatívy zahrnutej v prognóze a novej legislatívy (ESA2010, mil. eur)

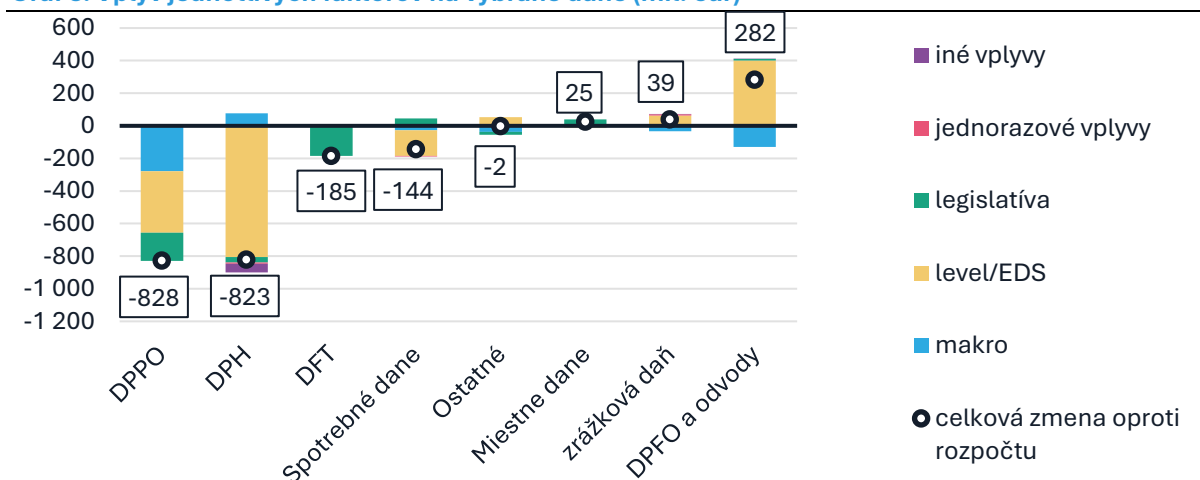
	Odhad	Skutočnosť	Rozdiel
Legislatíva zapracovaná v rozpočte	1 853	1 516	-336
Reforma DPH (23/19/5 %)	750	731	-19
Zavedenie dane z finančných transakcií	517	349	-168
DPPO - nová sadzba vo výške 24 % pre firmy so zdaniteľným príjmom nad 5mil.eur	489	391	-98
Zavedenie dane zo sladených nealkoholických nápojov	78	111	33
Zavedenie SD z TV na výrobky súvisiace s TV (od 1.2.2025), zvýšenie od 1.2.2027	8	27	19
ostatné	11	-93	-104
Nová legislatíva (nezapracovaná v rozpočte)	0	24	24
Zmena sadzieb daní z nehnuteľností podľa VZN od 2025	0	19	19
Zvýšenie sadzieb špecifických daní od 1.1.2025 podľa VZN (poplatok za komunálny odpad + daň za ubytovanie)	0	21	21
Zníženie DPH na štátom podporované nájomné bývanie z 23 % na 5 % (znovuobnovenie schémy začiatkom roka 2025)	0	-6	-6
Zníženie DPH na noviny a periodiká (týždenníky a mesačníky) z 23 na 5 % od 1.7.2025	0	-8	-8
Zníženie DPH na vybrané ďalšie bezlepkové potraviny (krúpy, krupicu, múčne zmesi a cestá) z 19 na 5 % od 1.7.2025	0	-1	-1
Zníženie DPH do vybraných kultúrnych inštitúcií z 23 na 5 % (divadlo, balet, múzeum) od 1.7.2025	0	-1	-1
Celkové legislatívne vplyvy	1 853	1 540	-313

Zdroj: IFP

Vývoj hlavných daní a odvodov

Najvýraznejšie výpadky z jednotlivých daní zaznamenali najmä DPH a DPPO. Nenaplnili sa ani očakávania pri výnose z daní z finančných transakcií a spotrebných daní. Pozitívne prekvapili najmä dane a odvody z trhu práce.

Graf 3: Vplyv jednotlivých faktorov na vybrané dane (mil. eur)

*Ostatné dane – Osobitný odvod z podnikania v reg. odvetviach, daň z motorových vozidiel, dane z medz. obchodu, ...

Zdroj: IFP

Plnenie dane z príjmov právnických osôb sa predpokladá nižšie o 828 mil. eur. Za poklesom stojí zhoršenie ziskovosti firiem a nepriaznivé makroekonomické prostredie. Náročné podmienky v medzinárodnom obchode nepriaznivo ovplyvnili exportne orientované odvetvia, čo sa premietlo

aj do hospodárskych výsledkov podnikov. Uvedený vývoj potvrdzujú aj údaje Štatistického úradu SR, podľa ktorých najvýznamnejší sektor slovenskej ekonomiky – priemysel – po dvoch rokoch rastu spomalil. Nižšia ziskovosť podnikov bola potvrdená aj skrz prvú skupinu daňových priznaní. Výnos DPPO za rok 2025 tak naďalej zostáva predmetom odhadu. Jeho konečnú úroveň môže ovplyvniť aj ďalšia skupina daňových priznaní podaných v lete 2026, pričom finálny výnos dane bude známy začiatkom roka 2027.

Skutočný výnos DPH zaostal za očakávaniami o 823 mil. eur, čo predstavuje plnenie rozpočtu na úrovni 93 %. Negatívnu odchýlku oproti rozpočtu spôsobilo najmä výraznejšie oslabenie podielu DPH na makroekonomickej základni. V menšej miere prispeli k horšiemu než očakávanému plneniu aj legislatívne faktory, najmä aktualizácia legislatívneho balíčka vyplývajúca z revízie údajov o konečnej spotrebe domácností, ako aj legislatívne opatrenia prijaté po zostavení rozpočtu (Tabuľka 2). Mierne negatívne sa prejavili aj ďalšie faktory, ako napríklad vyššie než očakávané refundy či nižší výnos DPH z Plánu obnovy a odolnosti. Príspevok makroekonomickej základne potiahol vládne investície a medzis potreba.

Výnos DPFO a odvodov bol oproti predpokladom vyšší o 282 mil. eur. Menej priaznivý makroekonomický vývoj spojený s miernym poklesom zamestnanosti viedol k nižšiemu výberu DPFO zo závislej činnosti oproti pôvodným očakávaniam (-14 mil.). Skutočnosť pri DPFO z podnikania bola vyššia o 25 mil. eur. Horšie makroekonomické ukazovatele a najmä slabšia ziskovosť živnostníkov mali odhadovaný vplyv -54 mil. eur. Na druhej strane bol uvedený pokles kompenzovaný vyšším uplatnením daňových bonusov (na deti o 76 mil. eur, na hypotéky o 3 mil. eur). Výber odvodov presiahol očakávania stanovené v rozpočte o 271 mil. eur aj napriek poklesu zamestnanosti. K lepšiemu výberu sociálnych odvodov čiastočne prispelo aj slabšie plnenie II. piliera, ktoré zaostalo oproti prognózovaným sumám a navýšilo tak výnos sledovaného I. piliera.

Celkový výnos spotrebných daní za rok 2025 skončil oproti rozpočtu s negatívnou odchýlkou 144 mil. eur. Vyššie ako rozpočtované hodnoty boli zaznamenané pri dani zo sladených nealkoholických nápojov (+29 mil. eur). Nová daň zo sladených nealkoholických nápojov prekonala očakávania, nakoľko predzásobenie trhu pri zavádzaní dane prebehlo v podstatne menšej miere než sa predpokladalo. Najvyššie výpadky zaznamenali spotrebne dane z tabakových výrobkov (-113 mil. eur) a z liehu (-43 mil. eur). Nižší výnos spotrebnej dane z tabakových výrobkov je spôsobený najmä poklesom výnosu z cigariet. Na rozdiel od predchádzajúcich rokov nebol kompenzovaný ani rastom daňových sadzieb. Prvýkrát medziročne poklesol aj výnos spotrebnej dane z bezdymových tabakových výrobkov a z tabaku. Výnos v roku 2025 znížila aj platba uskutočnená už v roku 2024, hoci vecne patrila do roku 2025. Na druhej strane, pozitívny vplyv na výnos malo zavedenie zdanenia výrobkov súvisiacich s tabakovými výrobkami (elektronické cigarety, nikotínové vrecúška, žuvací a šňupavý tabak), ktorých spotreba v posledných rokoch výrazne rastie. Výnos spotrebnej dane z liehu nedosiahol rozpočtovanú hodnotu o 43 mil. eur a súvisí to predovšetkým s poklesom efektívnej daňovej sadzby.

Výnos novo zavedenej dane z finančných transakcií zaostal za pôvodným odhadom o 185 mil. eur¹. Nižší výber dane bol spôsobený najmä rozšírením okruhu oslobodení prostredníctvom troch novelizácií zákona účinných v prvom polroku 2025, menej priaznivým makroekonomickým vývojom oproti predpokladom pri zostavovaní rozpočtu, ku ktorému významne prispela

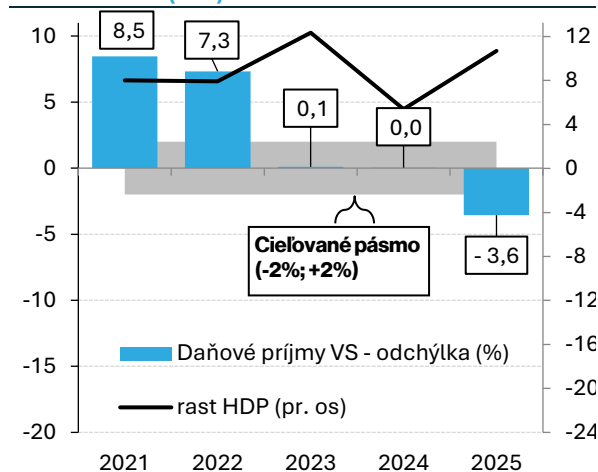
¹ Táto hodnota predstavuje výpadok len na DFT. Hodnota v tabuľke 2 je nižšia, lebo obsahuje aj kladný vplyv na výnos DPFO a DPPO (zaplatená DFT znižuje základ dane z príjmov).

reštriktívna a nepredvídateľná zahraničnoobchodná politika USA, ako aj neistota spojená s odhadom výnosu novej dane.

Hodnotenie prognózy

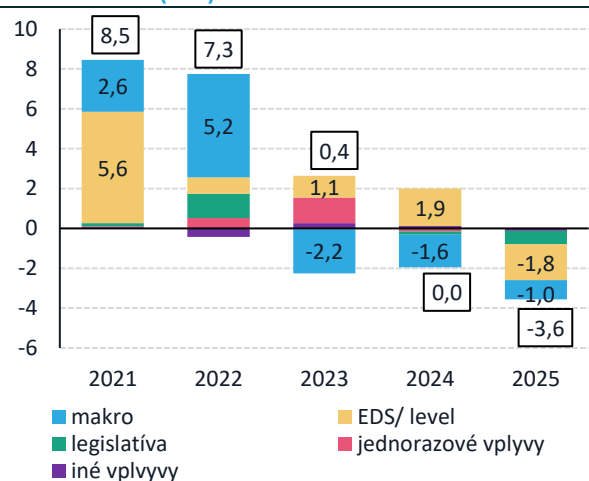
IFP každoročne hodnotí presnosť prognózy, z ktorej vychádzal schválený rozpočet verejnej správy. Odhad bol posúdený všetkými členmi Výboru ako realistický. Odchýlka odhadu od skutočnosti je na úrovni -3,6 % odhadovaných príjmov.

Graf 4: Odchýlka odhadovaných príjmov VS od skutočnosti (v %)

Zdroj: IFP

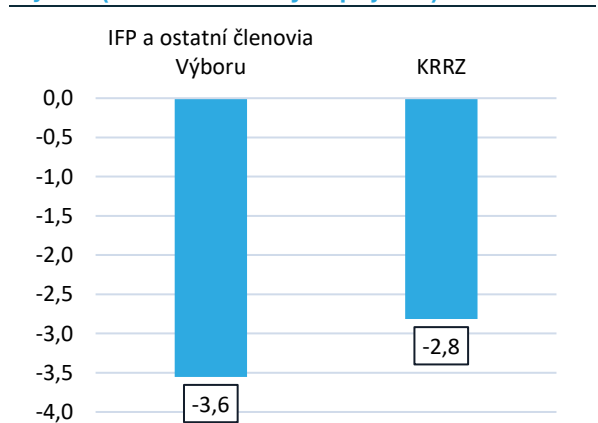
Graf 5: Odchýlky odhadovaných príjmov VS od skutočnosti (v %)

Zdroj: IFP

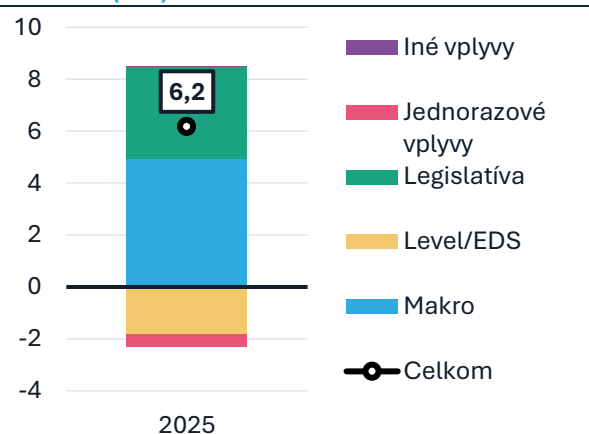
Zároveň sa hodnotia aj prognózy jednotlivých členov Výboru. Väčšina členov Výboru sa plne stotožnila s odhadom IFP. Vlastnú prognózu prezentovala len KRRZ. Vyhodnotenie prognózy jednotlivých členov Výboru je prezentované v Grafe 6.

Graf 6: Hodnotenie odchýlky prognóz členov Výboru (v % odhadovaných príjmov)

Zdroj: IFP

Graf 7: Rast daňovo-odvodových príjmov, 2025 vs. 2024 (v %)

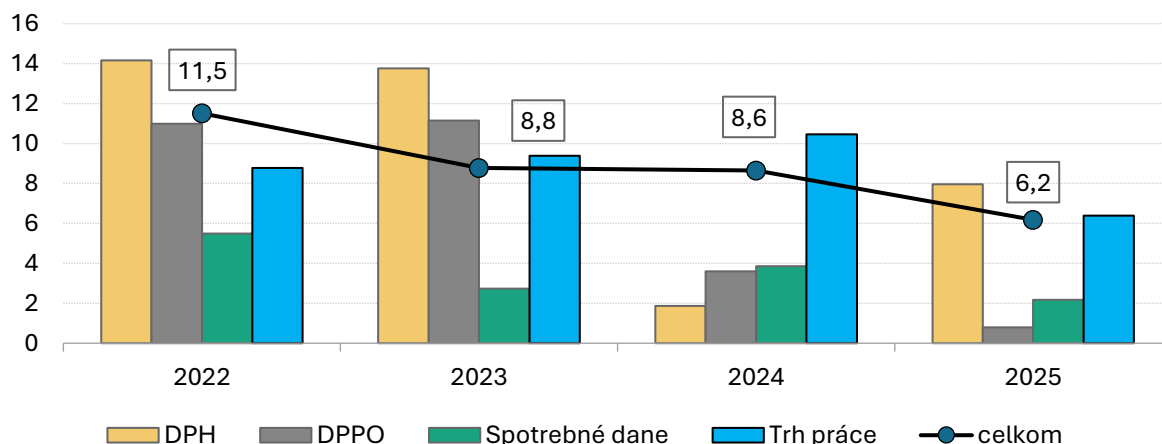
Zdroj: IFP

Medziročné porovnanie výnosov daní a odvodov (2025 oproti 2024)

Medziročné príjmy z daní a odvodov vzrástli v roku 2025 o 6,2 % (2,6 mld. eur) (Graf 7). Za nárastom rast bol najmä vysoký rast nominálnych makroekonomických ukazovateľov

a legislatívne zmeny (uvedené vyššie). Efektívne daňové sadzby mierne tlmili medzioročný rast makroekonomických indikátorov. Rast celkových daňových príjmov postupne klesá (Graf 8).

Graf 8: Porovnanie rastov vybraných daní a odvodov v rokoch 2021 až 2025 (v %)

Zdroj: IFP

Z významných daňových položiek prispel najmä rast DPH (8 %) a rast daní z trhu práce (6,4 %), ktorý sa zvyšoval v súlade s rastom miezd. Rast spotrebných daní bol len mierne nad 2 %. Nahor ich potiahla nová daň zo sladených nealkoholických nápojov, lieh a minerálne oleje. Ostatné spotrebné dane oproti roku 2024 poklesli. K celkovému rastu daní prispela aj nová daň z finančných transakcií. Primárny ťahúň rokov 2022 a 2023 – korporátne daň – rástla v roku 2025 len necelé 1%.

Zdrojové údaje použité v komentári sú dostupné na [Ulozisku](#).

Viac o daňových prognózach ako aj podkladové materiály je možné nájsť na [stránke IFP](#) v časti Ekonomické prognózy: [daňové prognózy](#).

Materiál prezentuje názory autora a Inštitútu finančnej politiky, ktoré nemusia nevyhnutne odzrkadľovať oficiálne názory Ministerstva financií SR. Cieľom publikovania komentárov Inštitútu finančnej politiky (IFP) je podnecovať a zlepšovať odbornú a verejnú diskusiu na aktuálne ekonomické témy. Citácie textu by sa preto mali odkazovať na IFP (a nie MF SR), ako autora týchto názorov.